

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

9 FEVRIER 1994

PROJET D'ORDONNANCE

**portant approbation de la Convention
pour la protection du patrimoine mondial,
culturel et naturel, faite à Paris
le 16 novembre 1972**

RAPPORT

fait au nom de la Commission
de l'Aménagement du Territoire,
de la Politique foncière et du Logement

par M. Michiel VANDENBUSSCHE (N)

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: M. Demannez (Président), Mmes Blanchez, Dupuis, Carton de Wiart, MM. Lemaire et Vandebussche.

2. Membres suppléants: MM. Parmentier, Paternoster, Smal, Mme de Ville de Goyet.

Voir:

Document du Conseil:

A-292/1 - (93-94): Projet d'ordonnance.

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1993-1994

9 FEBRUARI 1994

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende goedkeuring van de overeenkomst
inzake de bescherming van het cultureel
en natuurlijk erfgoed van de wereld,
gedaan te Parijs op 16 november 1972**

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie
voor de Ruimtelijke Ordening,
het Grondbeleid en de Huisvesting

door de heer Michiel VANDENBUSSCHE (N)

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heer Demannez (Voorzitter), mevr. Blanchez, mevr. Dupuis, mevr. Carton de Wiart, de heren Lemaire en Vandebussche.

2. Plaatsvervangende leden: de heren Parmentier, Paternoster, Smal, mevr. de Ville de Goyet.

Zie:

Stuk van de Raad:

A-292/1 - (93-94): Ontwerp van ordonnantie.

I. Exposé introductif du Secrétaire d'Etat

La Belgique est le seul pays d'Europe à n'avoir pas encore ratifié la convention. Il appartient aux trois Régions de le faire.

En Région wallonne, le projet de décret est actuellement déposé au Conseil régional et sera bientôt voté.

Le Gouvernement flamand vient quant à lui d'approuver le projet de décret qui doit encore être déposé devant le Conseil régional flamand.

L'UNESCO ne reconnaît que les états nationaux et non pas les entités fédérées. Il faut donc attendre une adoption du texte par les trois Régions.

Une fois que le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale aura approuvé l'ordonnance, la Conférence interministérielle de la politique étrangère devra être saisie afin que celle-ci fasse les démarches nécessaires pour lier la Belgique à l'échelon international.

Sur le plan juridique, l'article 167 §3 (nouveau) de la Constitution doit être combiné avec la loi spéciale du 5 mai 1993 sur les relations internationales des Communautés et des Régions.

En vertu de cette disposition de la Constitution, les Gouvernements régionaux concluent, chacun pour ce qui les concerne, les traités portant sur les matières qui relèvent de la compétence de leur niveau de pouvoir. Ces traités n'ont d'effet qu'après avoir reçu l'assentiment du Conseil. Le § 4 précise que les modalités de conclusion des traités conclus par les Régions seront arrêtées par une loi.

Les Régions et l'Etat fédéral devront donc signer un accord de coopération pour permettre la mise en oeuvre de la ratification du traité qui s'impose.

Le Gouvernement bruxellois a reçu une proposition de la Commission royale des Monuments et Sites qui comprend les biens suivants:

- la Grand'Place de Bruxelles et les rues avoisinantes;
- le Palais Stoclet, avenue de Tervueren, 281;
- l'Hôtel Solvay, avenue Louise, 224;
- le Musée Horta, rue Américaine, 23-25;
- les Serres de Laeken situées dans le domaine royal;
- la gare et l'entrepôt de Tour et Taxis, avenue Picard/avenue du Port;
- l'ensemble des cités-jardins Floréal-Le Logis à Watermael-Boitsfort;
- l'Hôtel Van Eetvelde, la maison Saint-Cyr et leurs abords (quartier des squares);
- le Quartier autrichien (Parc de Bruxelles, place Royale et leurs abords);
- le Palais de Justice.

I. Inleidende uiteenzetting van de Staatssecretaris

België is het enige Europese land dat de overeenkomst nog niet heeft ondertekend. Het komt de drie Gewesten toe dit te doen.

In het Waalse Gewest is het ontwerp van decreet thans ingediend bij de Gewestraad en het zal weldra worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering heeft het ontwerp-decreet goedgekeurd dat nog bij de Vlaamse Raad moet worden ingediend.

De UNESCO erkent slechts de nationale staten en niet de deelstaten. Er moet dus worden gewacht tot de drie Gewesten de tekst hebben goedgekeurd.

Zodra de Brusselse Hoofdstedelijke Raad de ordonnantie eenmaal zal hebben goedgekeurd, moet de zaak worden voorgelegd aan de interministeriële conferentie voor het buitenlands beleid opdat deze de nodige stappen zou doen om België te verbinden.

Uit juridisch oogpunt moet artikel 167, § 3 (nieuw), van de Grondwet, worden samengelezen met de bijzondere wet van 5 mei 1993 betreffende de internationale betrekkingen van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Krachtens deze bepaling van de Grondwet, sluiten de Gewestregeringen ieder wat haar betreft de verdragen die betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor hun Raad bevoegd is. Deze verdragen hebben eerst gevolg nadat zij instemming van de Raad hebben verkregen. In § 4 wordt bepaald dat de nadere regelen voor het sluiten van de verdragen door de Gewesten bij wet worden vastgesteld.

De Gewesten van de federale Staat moeten bijgevolg een samenwerkingsakkoord ondertekenen om ervoor te zorgen dat het verdrag kan worden bekrachtigd zoals vereist.

De Brusselse Regering heeft een voorstel gekregen van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen waarin de volgende goederen voorkomen :

- de Grote Markt van Brussel en de aanpalende straten;
- het Stoclethuis, Tervurenlaan 281;
- het Solvayhuis, Louizalaan 224;
- het Hortamuseum, Amerikaansestraat 23-25;
- de serres van Laken in het koninklijk domein;
- het station en de opslagplaats van Thurn en Taxis, Picardlaan/Havenlaan;
- de tuinwijk Floréal-Le Logis te Watermaal-Bosvoorde;
- het Van Eetveldehuis, het Saint-Cyrhuis en de omgeving (plantsoenenwijk);
- de Oostenrijkse wijk (Warande, Koningsplein en omgeving);
- het Justitiepaleis.

Pour la Région wallonne, la sélection élaborée en collaboration avec l'administration et la Commission royale des Monuments, Sites et Fouilles comprend à ce jour: le château de Freyr (Hastière), les 4 ascenseurs du Canal du Centre (La Louvière-Le Roeulx), le site des minières néolithiques de Spiennes (Mons), la cathédrale Notre-Dame de Tournai.

Dans les pays voisins, les biens suivants ont entre autres été retenus: la cathédrale d'Aix-la-Chapelle, celle de Spire, la ville de Trêves en Allemagne, la chaussée des Géants, le mur d'Hadrien, les cathédrales de Durham et de Canterbury, la Tour de Londres au Royaume-Uni, les cathédrales d'Amiens et de Chartres, les châteaux de Versailles et de Chambord, la place Saint-Stanislas à Nancy, les Salines d'Arc-et-Senans, la Grande-Ile de Strasbourg et les rives de la Seine à Paris en France.

Les Gouvernements proposeront à la Conférence interministérielle précitée les listes approuvées. L'Etat fédéral les transmettra à son tour au Comité du Patrimoine mondial chargé de sélectionner les biens jugés d'une valeur universelle et exceptionnelle.

II. Discussion générale

Un membre constate que le projet déposé est signé par deux ministres et pas par le Secrétaire d'Etat. Une telle situation est d'autant plus étonnante que le projet d'ordonnance organique de la planification et de l'urbanisme était signé par le Secrétaire d'Etat adjoint au Ministre-Président.

Il lui est répondu que selon le Conseil d'Etat, un Secrétaire d'Etat ne peut proposer ni signer un projet.

Le même membre considère la liste proposée comme étant fort longue. Cela est d'autant plus vrai que pour l'ensemble de la planète, seuls 350 monuments et sites sont actuellement compris dans le patrimoine mondial.

Le Secrétaire d'Etat admet qu'une liste de 10 biens proposés peut sembler ambitieuse. Cette décision fait cependant suite à des discussions avec l'Ambassadeur de Belgique à l'UNESCO et le Professeur Lemaire. Celui-ci lui aurait même cité un pays du Maghreb ayant arrêté une liste nettement plus longue. Une telle proposition résulte bien entendu d'un choix affectif. La quantité n'entre pas en ligne de compte pour la sélection par le Comité du Patrimoine mondial. Celui-ci pourrait marquer sa préférence à l'égard de plusieurs immeubles bruxellois. Monsieur Guido Vanderhulst de La Fonderie semble même assuré que Tour et Taxis serait retenu par l'organisme chargé de conseiller le Comité du Patrimoine mondial en matière de patrimoine industriel (TICCIH).

In de selectie van het Waalse Gewest, die in samenwerking met de administratie en de Commission royale des Monuments, Sites et Fouilles tot stand is gekomen zijn tot dusver opgenomen: het kasteel van Freyr (Hastière), de vier scheepsliften van het Canal du Centre (La Louvière-Le Roeulx), de neolithische groeven van Spiennes (Bergen), de kathedraal Notre-Dame van Doornik.

In de ons omringende landen zijn onder meer de volgende goederen in aanmerking genomen: de kathedraal van Aken, die van Spiers, de stad Trier in Duitsland, de Giants' Causeway, de muur van Hadrianus, de kathedraal van Durham, van Canterbury, de Tower van Londen in het Verenigd-Koninkrijk, de kathedraal van Amiens, van Chartres, het kasteel van Versailles, van Chambord, het Saint-Stanislasplein te Nancy, de Salines van Arc-et-Senans, de "Grand-Ile" van Straatsburg en de oevers van de Seine te Parijs in Frankrijk.

De Regeringen zullen aan de voornoemde interministeriële conferentie de goedgekeurde lijsten voorstellen. De federale Staat bezorgt ze op zijn beurt aan de Commissie voor het Werelderfgoed die gelast is de goederen die geacht worden een universele en uitzonderlijke waarde te hebben te selecteren.

II. Algemene bespreking

Een lid stelt vast dat het ontwerp dat is ingediend, door twee ministers en niet door de Staatssecretaris is ondertekend. Een zodanige situatie is des te merkwaardiger daar het ontwerp van ordonnantie houdende organisatie van de planning en de stedenbouw was ondertekend door de Staatssecretaris toegevoegd aan de Minister-Voorzitter.

Er wordt hem geantwoord dat een Staatssecretaris volgens de Raad van State geen ontwerp mag voorstellen of ondertekenen.

Hetzelfde lid vindt de voorgestelde lijst nogal lang, zeker gelet op het feit dat er thans voor de hele wereld slechts om en bij de 350 monumenten en landschappen in het werelderfgoed zijn opgenomen.

De Staatssecretaris geeft toe dat een lijst met tien voorgestelde goederen ambitieus kan lijken. Die beslissing is genomen na gesprekken die hij heeft gehad met de ambassadeur van België bij de UNESCO en met Professor Lemaire. Deze had zelfs gewag gemaakt van een Maghrebland dat een heelwat langere lijst zou hebben opgesteld. Een dergelijk voorstel is het gevolg van een gevoelsmatige keuze. De hoeveelheid komt niet in aanmerking bij de selectie door de Commissie voor het Werelderfgoed. Deze commissie zou een voorkeur kunnen uiten voor meer dan een Brussels pand. De heer Guido Vanderhulst van La Fonderie lijkt er zelfs van overtuigd dat Thurn en Taxis in aanmerking wordt genomen door de instelling die de Commissie voor het Werelderfgoed moet adviseren inzake het industrieel patrimonium (TICCIH).

A la question concernant la participation financière, il est précisé que celle de l'Etat signataire s'élève à 1 % de sa contribution au budget ordinaire de l'UNESCO. Celle de la Belgique s'élevant pour 1992-1993 à 220 000 000,- francs, cette cotisation supplémentaire peut donc être estimée à 2 200 000,- francs tous les deux ans, soit 1 100 000 F par an. Cette somme devra être partagée entre les trois Régions.

Les trois Ministres-Présidents devront se mettre d'accord sur une clé de répartition.

Un membre demande quelle est la nature des critères retenus par le Comité compétent. Il lui est répondu que:

- pour les sites bâtis: le bien doit être authentique, avoir exercé une grande influence, apporter un témoignage unique, être associé à des idées ou des croyances de signification universelle ou constituer un exemple éminent d'habitat humain traditionnel représentatif d'une culture;
- pour les sites naturels: le bien doit constituer un exemple d'un stade de l'évolution terrestre, être représentatif de l'évolution biologique, contenir des habitats naturels d'espèces menacées ou présenter une beauté exceptionnelle, une vision spectaculaire ou de grandes concentrations d'animaux, etc....

Les biens inscrits sur une telle liste bénéficieront-ils d'une protection supplémentaire par rapport à celle octroyée par l'ordonnance relative à la conservation du patrimoine immobilier? La question étant posée par une autre membre.

Le Secrétaire d'Etat insiste sur le but essentiellement pédagogique d'une telle inscription. On mondialise la défense de ces biens qui sont alors placés sous la sauvegarde de l'humanité. Cela n'a malheureusement pas empêché les bombardements de Dubrovnik, ville reprise sur cette liste.

Quand le bien est menacé de danger grave et précis, il peut être inscrit sur la liste du patrimoine mondial en péril. Il peut ainsi bénéficier de mesures d'urgence.

Le Comité aide les Etats à conserver ce patrimoine grâce aux ressources du Fonds du Patrimoine mondial. Il y a donc possibilité de recours à des spécialistes et à des études poussées pour cette conservation. Cette mesure est d'application partout mais a surtout été conçue pour aider les pays au développement technologique moins poussé.

Il existe dans le plan régional de développement un concept propre qui prend en compte les dix biens précités en leur laissant une place spécifique sur la cartographie de celui-ci (à titre indicatif et non réglementaire).

Un membre craint qu'une fois la liste établie, certaines communes - et il cite la ville de Bruxelles comme exemple

Op de vraag naar de financiële bijdrage wordt gepreciseerd dat de bijdrage van de Staat die de overeenkomst ondertekent 1 % bedraagt van zijn bijdrage in de gewone begroting van de UNESCO. De bijdrage van België bedraagt voor 1992-1993 220.000.000 frank en de aanvullende bijdrage kan worden geraamd op 2.200.000 frank, om de twee jaar, of 1.100.000 frank per jaar. Dit bedrag moet worden verdeeld over de drie Gewesten.

De drie Minister-Voorzitters zullen het eens moeten worden over een verdeelsleutel.

Een lid vraagt welke criteria de bevoegde commissie hanteert. Daarop heeft hij als antwoord gekregen :

- voor de bebouwde plaatsen : het goed moet authentiek zijn, een grote invloed hebben uitgeoefend, een unieke getuigenis leveren, in verband staan met universele ideeën of overtuigingen of een uitstekend voorbeeld zijn van een traditionele menselijke woonvorm die kenmerkend is voor een cultuur;
- voor de natuurlijke streken : het goed moet een voorbeeld zijn van een stadium in de vorming van de aarde, typerend zijn voor de biologische evolutie, natuurlijke woongebieden van bedreigde soorten bevatten of uitzonderlijk mooi zijn, een indrukwekkend uitzicht bieden of grote concentraties dieren bevatten, enz.

Zullen de goederen die zijn ingeschreven op een dergelijke lijst een ruimere bescherming genieten dan die welke wordt verleend door de ordonnantie betreffende de bescherming van het onroerend erfgoed? De vraag wordt door een ander lid gesteld.

De Staatssecretaris wijst erop dat het doel van een zodanige inschrijving in hoofdzaak van pedagogische aard is. Deze goederen worden wereldwijd beschermd en komen dan ook onder de bescherming van de hele mensheid te staan. Dit heeft spijtig genoeg niet belet dat Dubrovnik, een stad die op deze lijst voorkomt, is gebombardeerd.

Wanneer het goed ernstig bedreigd wordt en er een bepaald gevaar bestaat, kan het op de lijst van het wereld-erfgoed in gevaar worden ingeschreven. Er kunnen dan dringende maatregelen voor worden getroffen.

De Commissie steunt de Staten bij het behoud dank zij de middelen van het Fonds van het Werelderfgoed. Met het oog op het behoud kan er dus een beroep worden gedaan op specialisten en op grondige studies. Deze maatregel is overal van toepassing maar is vooral genomen om de landen die een achterstand hebben op technologisch vlak te helpen.

Er bestaat in het gewestelijk ontwikkelingsplan een specifiek project voor de tien voornoemde goederen die op de kaarten van dit plan een bijzondere plaats krijgen.

Een lid vreest dat, eens de lijst opgesteld, een aantal gemeenten - en hij geeft Brussel Stad als voorbeeld - zullen

- risquent de refuser certaines dépenses pour l'entretien de tels biens. Elles prétexteraient de la possibilité d'une intervention de l'UNESCO en la matière.

Le Secrétaire d'Etat tient à le rassurer. Il n'y aura pas d'intervention financière supranationale. Le cas de refus de l'entretien d'un bien par une commune trouve sa solution dans l'ordonnance relative à la conservation du patrimoine immobilier et dans les mécanismes de tutelle prévus par la loi communale.

La liste proposée par la Commission royale des Monuments et Sites comprend certains biens non classés. On y trouve notamment le Palais de justice, le Quartier autrichien, les Serres de Laeken et Tour et Taxis. En Région wallonne, une décision du Gouvernement accorde une subvention à taux plus élevé pour l'entretien du patrimoine majeur. Une pareille décision pourrait être envisagée pour la Région bruxelloise.

L'article 8 de la Convention suscite l'intérêt d'un membre qui se demande qui représentera la Belgique au sein du Comité du Patrimoine mondial.

Le Secrétaire d'Etat l'informe que tous les Etats n'y sont pas représentés tels quels. Les délégués sont élus. Cette instance consulte cependant des organismes comme l'International Council for Monuments and Sites (I.C.O.M.O.S.) et l'Union internationale pour la Conservation de la Nature et de ses ressources (U.I.C.N.) dans lesquels plusieurs belges siègent.

Un membre regrette l'absence de critères objectifs pour la sélection des biens. La liste proposée par la Région bruxelloise comprend beaucoup de biens datant du 19e siècle mais aussi d'immeubles du style "Art nouveau". Il aurait été utile d'y inscrire des monuments plus anciens.

Il s'agit, rappelle le Secrétaire d'Etat, d'une proposition de présélection confiée à la Commission royale des Monuments et Sites qui a pris une décision de manière autonome mais avec beaucoup de sagesse. La sélection finale sera opérée par le Comité du Patrimoine mondial selon les critères précités. La grand place est proposée car généralement qualifiée de plus belle place du monde.

L'Art nouveau, en ce qui le concerne, a déjà fait l'objet d'une visite par les experts de l'UNESCO en septembre 1991. Après avoir reconnu que Bruxelles était la capitale mondiale de l'Art nouveau, mention spéciale a été insérée dans leur rapport en ce qui concerne le Palais Stoclet, les Hôtels Solvay et Van Eetvelde qui, ont-ils affirmé, devraient être inclus dans la liste du patrimoine mondial.

Un membre se réjouit du fait que tant la nouvelle ordonnance que le décret wallon permettent de protéger les ensembles de la période industrielle. Il constate avec satisfaction que la cité Floréal-Le Logis est reprise sur la liste proposée. La Grande Bretagne a-t-elle retenu les premières cités-jardins construites sur son territoire?

weigeren sommige uitgaven voor het onderhoud van dergelijke goederen ten laste te nemen, onder het voorwendsel dat dat de UNESCO terzake steun kan verlenen.

De Staatssecretaris wil hem geruststellen. Er komt geen supranationale financiële steun. De ordonnantie betreffende de bescherming van het onroerend erfgoed en de toezicht-mechanismen voorgeschreven in de gemeentewet bevatten maatregelen voor de gevallen waarin een gemeente weigert een goed te onderhouden.

Op de lijst van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen staan een aantal niet-beschermde goederen, o.a. het Justitiepaleis, de Oostenrijkse wijk, de Serres van Laken en Thurn en Taxis. In het Waals Gewest kan het onderhoud het voornaamste erfgoed via een beslissing van de Regering in hoge mate worden gesubsidiëerd. Misschien kan dergelijke beslissing ook voor het Brussels Gewest worden overwogen.

Artikel 8 van de Overeenkomst wekt de interesse van een lid, dat zich afvraagt door wie België in de Commissie voor het Werelderfgoed zal worden vertegenwoordigd.

De Staatssecretaris zegt dat niet alle Staten er als dusdanig in worden vertegenwoordigd. De afgevaardigden worden verkozen. Deze Commissie raadpleegt echter instellingen zoals de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen en de Internationale Unie voor behoud van de natuur en van natuurlijke hulpbronnen, waarin Belgen zitting hebben.

Een lid betreurt het gebrek aan objectieve criteria voor de selectie van de goederen. De lijst van het Brussels Gewest bevat vele 19de-eeuwse panden, maar ook "Art nouveau" gebouwen. Het ware goed geweest er nog oudere monumenten in op te nemen.

De Staatssecretaris brengt in herinnering dat het hier een voorstel tot preselectie betreft van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, die autonoom maar heel wijs heeft beslist. De definitieve selectie gebeurt door de Commissie voor het Werelderfgoed, dat hierbij de vermelde criteria hanteert. De Grote Markt wordt voorgesteld omdat ze algemeen als de mooiste ter wereld wordt beschouwd.

De Art nouveau gebouwen werden reeds in september 1991 door de UNESCO-experten bezocht. Ze hebben Brussel erkend als de universele hoofdstad van de Art nouveau. In hun verslag kregen het Stoclethuis, het Solvayhuis en het Van Eetveldehuis een bijzondere vermelding. Volgens hen zouden deze gebouwen in de lijst moeten worden opgenomen.

Een lid verheugt zich over het feit dat zowel de nieuwe ordonnantie als het Waals decreet toelaten de groepen van gebouwen uit het industriële tijdperk te beschermen. Hij stelt met tevredenheid vast dat de tuinvijk Floréal-Le Logis op de lijst voorkomt. Heeft Groot-Brittannië de eerste op haar grondgebied aangelegde tuinvijken op de lijst geplaatst?

Le Secrétaire d'Etat relève que par exemple, le Royal Crescent de Bath, qui constitue un ensemble de petites maisons rassemblées derrière une façade de palais a été inscrit.

Le problème du libre accès des biens repris sur la liste proposée suscite des inquiétudes. Certains immeubles sont en effet des propriétés privées. S'il est parfois possible de visiter l'Hôtel Solvay, le Palais Stoclet reste en revanche fermé au public. Le but de la Convention étant essentiellement pédagogique, il importe d'après un membre de rendre les biens accessibles au public.

Un autre membre souligne une discordance linguistique entre les versions françaises et néerlandaises de l'article 4.

Selon le texte français chaque Etat est tenu d'assurer la mise en valeur des biens concernés. En néerlandais, il est par contre prévu que ceux-ci doivent être rendus accessibles (toegankelijk maken).

Le Secrétaire d'Etat souligne que le texte original de la Convention a été rédigé en français. La version néerlandaise est celle proposée au Vlaamse Raad qui a repris la traduction effectuée aux Pays-Bas. Il importe également de cerner la notion d'accessibilité qui est seulement visuelle. Le Palais Stoclet visible de l'extérieur doit être considéré comme étant accessible.

L'accessibilité n'est d'ailleurs pas un critère retenu pour le classement. La conservation de ce type de biens n'est pas muséale, elle est réalisée in situ. Ce sont très souvent les photographies qui contribuent à faire connaître ces immeubles.

A la suggestion de créer une infrastructure pour la visite des biens, il est répondu que la loi ne permet pas d'obliger un propriétaire à rendre son immeuble accessible au public. La Région pourrait toujours utiliser l'arme de l'expropriation mais se pose bien entendu un problème de financement.

De Staatssecretaris zegt dat bijvoorbeeld de Royal Crescent of Bath, een groep kleine huisjes achter de gevel van een paleis, op de lijst werd geplaatst.

Het probleem van de vrije toegang tot de gebouwen die in de lijst worden opgenomen baart zorgen. Sommige gebouwen zijn immers privé-eigendom. Het Solvayhuis kan weliswaar sporadisch worden bezocht, maar het Stoclethuis blijft voor het publiek gesloten. Een lid is van mening dat, daar de Overeenkomst een hoofdzakelijk pedagogisch doel heeft, de goederen voor het publiek toegankelijk moeten zijn.

Een ander lid wijst op een verschil tussen de Franse en de Nederlandse versie van artikel 4.

Volgens de Franse tekst moet elke Staat de waarde van de betrokken goederen tot uiting laten komen ("la mise en valeur"). In de Nederlandse tekst wordt daarentegen bepaald dat men "het toegankelijk maken" van de goederen moet waarborgen.

De Staatssecretaris wijst erop dat de tekst van de Overeenkomst oorspronkelijk in het Frans was gesteld. De Nederlandse versie is deze die wordt voorgesteld aan de Vlaamse Raad, die de in Nederland uitgevoerde vertaling heeft overgenomen. Het is ook belangrijk het begrip visuele toegankelijkheid te omschrijven. Het Stoclethuis, dat men aan de buitenkant kan bewonderen, moet als toegankelijk worden beschouwd.

De toegankelijkheid is trouwens geen criterium voor de bescherming. De bescherming van dit soort gebouwen is geen museumbescherming, maar een bescherming ter plekke. Dikwijls dragen foto's bij tot een grotere bekendheid van deze gebouwen.

Op het voorstel om een infrastructuur te scheppen om de goederen te bezoeken, wordt geantwoord dat de wet niet toelaat een eigenaar te verplichten zijn goed voor het publiek toegankelijk te maken. Het Gewest zou nog altijd het wapen van de onteigening kunnen hanteren, maar botst hier uiteraard op een financieel probleem.

III. Discussion des articles

Article 1er

L'article 1er est adopté à l'unanimité des dix membres présents.

Article 2

L'article 2 est adopté à l'unanimité des dix membres présents.

Projet d'ordonnance

Le projet d'ordonnance est adopté à l'unanimité des dix membres présents.

Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction de son rapport.

Le rapporteur,

Michiel VANDENBUSSCHE.

Le Président,

Jean DEMANNEZ.

III. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de tien aanwezige leden.

Artikel 2

Artikel 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de tien aanwezige leden.

Ontwerp van ordonnantie

Het ontwerp van ordonnantie wordt aangenomen bij eenparigheid van de tien aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van zijn verslag.

De rapporteur,

Michiel VANDENBUSSCHE.

De Voorzitter,

Jean DEMANNEZ.

